

0076042 03
SUOMEN KUUROSOKEAT RY.
REINIKAINEN HELI
MAKELANKATU 50
00510 HELSINKI

LINNUT SAAPUVAT PARVINA

- Kuu kiurusta kesään
- puolikuuta peipposesta
- västäräkistä vähäsen
- pääskysestä ei päivääkään

**OVATKO KUVIEN LINNUT
MUSTIA VAI VALKEITA?**

TUNTOSARVI

Suomen Kuurosokeat ry · toukokuu 5/1988

TUNTOSARVI

Suomen Kuurosokeat ry
toukokuu N:o 5/1988

Lehti ilmestyy 11 kertaa vuodessa isokirjoituksella ja pistekirjoituksella. 14. vuosikerta

JULKAISIJA

Suomen Kuurosokeat ry
Mäkelänkatu 50
00510 Helsinki

Puhelin: 90-77041 (vaihde)
Tekstipuhelin: 90-7704 355

Pankki: KOP Keski-Töölö, Helsinki
101210-168221

PÄÄTOIMITTAJA

Heli Reinikainen

TOIMITUS, TILAUKSET JA OSOITTEENMUUTOKSET

Suomen Kuurosokeat ry
Mäkelänkatu 50
00510 Helsinki
Puhelin: 90-7704 213

TILAUSHINTA

Kuurosokeille lehti on maksuton.
Muut: 110 mk 12 kk

PAINOPAikka

Vammalan Kirjapaino Oy
38200 Vammala

SISÄLLYSLUETTELO

Puheenjohtajan palsta	3
NAK:n palsta	5
Lääketiede: Harmaakaihi	6
Kuurosokeiden apuvälineet:	
DiaLogos	8
Kirkon ikkunasta	10
Lukijalta	11
Satusivu	14
Rantaralli	15

Takakansi: Taiteilija M. C. Escher on piirtänyt lintukuvat. Pohja- ja taustakuvio on samanlainen. Vain väri vaihtuu. Taiteilija on tunnettu tällaisista töistä.

LUKIJAN KIRJOITUKSET

Lähetä kirjoituksesi mukana tiedot:

1. koko nimesi (etunimet ja sukunimi)
2. syntymäaika
3. sosiaaliturvatunnus
4. tarkka osoite
5. pankkiyhteys

Postituspäivät:

16. 5.
15. 6.
15. 8.
15. 9.
14. 10.
15. 11.
15. 12.

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

PUHEENJOHTAJAT TAPASIVAT NORJASSA

Pohjoismainen kuurosokeiden puheenjohtajien kokous pidettiin Norjassa viime joulukuussa. Mutta käsitellyt asiat ovat yhä ajankohtaisia. Tässä lukijoille yhteenveto matkasta.

Kuurosokeiden tulkkeja valmistuu Jeloy'n kansankorkeakoulussa. Pelastusarmeija on perustanut koulun Moss- nimiselle paikkakunnalle. Päätimme vierailla koululla.

Koulussa oli parhaillaan kuurosokeiden tulkkien seminaari. He ovat perustaneet virallisen kuurosokeiden tulkki-yhdistyksen. Kun yhdistys oli perustettu, Norjan kuurosokeiden puheenjohtaja vihastui.

Hänen mielestään yhdistyksen nimi oli väärä. Miksi niin, ei selvinnyt meille.

Tanskan kuurosokeiden yhdistyksen puheenjohtajan nimi on Ove Bejnab. Hän oli sairastunut ja hänen tilallaan oli tulkki. Aikaisemmin ei ole sattunut, että puheenjohtaja lähettää tilalleen toisen henkilön. Mielestäni puheenjohtajaa voi edustaa hänen valitsemansa toinen kuurosokea. Kuulevat eivät voi edustaa kuuroa jne.

Kokouksen käsittelemiä asioita

Kokous keskusteli asioista, jotka olivat jääneet kesken Pohjoismaisessa konferenssissa.

jatkuu seuraavalla sivulla

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

☞ Ruotsi ja Norja haluavat kuurosokeiden edustajan Dronningiundin koulutuskeskuksen johtoryhmään.

Vastustan sitä. Se on liian vaikeaa kuurosokeille. Kieli-ongelmat ovat monimutkaisia. Johtoryhmässä toimiminen vaatii myös rahaa. Sitä on vähän. Järkevämpiä tapoja vaikuttaa asioihin on olemassa.

☞ Matkustaminen tulkin/oppaan kanssa pitää saada halvemmaksi. Parasta on, jos Pohjoismaat sopivat samasta järjestelmästä kuin muu Eurooppa. Siellä opas matkustaa ilmaisella lipulla.

☞ Kulttuuriviikko järjestetään tänä kesänä Suomessa. Paikka on Jyväskylän Lastenkeskus. Sen jälkeen kulttuuriviikon järjestää Norja. Se pidetään Bergenissä vuonna 1989. Bergen on vanha norjalainen kaupunki. Siellä on paljon nähtävää.

☞ Euroopan konferenssi on Lontoossa 22.—27. 10. 88. Sen takia Maailman konferenssia ei pidä järjestää heti perään.

☞ Euroopan Sokeiden Unionissa on alaosastoja. Yksi niistä on Kuurosokeiden Eurooppakomitea. Stig Ohlsson on edustanut siinä Pohjoismaita.

☞ Tanskalaiset ja ruotsalaiset haluavat vastavierailuja Pohjoismaiden leireille ja kursseille.

Päätettiin esittää ne kurssit ja leirit, joille voidaan ottaa vieraita vastaan. Kutsusta näkyy, mitä mukana olo maksaa.

Vastavierailut olisivat mielenkiintoista tietojen vaihtoa.

☞ Ruotsi on ahkeroinut kehitysyhteistyön hyväksi Keniassa. Päätettiin luovuttaa kerätyt varat Ruotsille. He jatkavat työtä. Yksi tanskalainen on halukas lähtemään Keniaan ko. projektiin. Hän auttaa Kenian viranomaisia, jotta kuurosokeiden työ saataisiin maassa alulle.

☞ Seuraava puheenjohtajien kokous pidetään Tanskassa keväällä tai kesällä.

Hyvää kevättä kaikille!
Pirkko Virtanen

VASTAVIERAILU = vieraiden vaihto

KO. PROJEKTI = kyseessä oleva suunnitelma, työ

NAK:N PALSTA

Toimittanut: Tuula Hartikainen

Koulutyötä helpottavia asioita

Kuurosokeiden koulunkäyntiä helpottavat 2 tulkkia, kouluavustaja ja monet viittomakielen taitoiset opettajat.

- Luokassamme on induktiosilmukka-vahvistin ja lukutelevisio. Induktiosilmukka on myös yhdistetyssä voimistelujuhlasalissa, luentosalissa ja kerhohuoneistossa.

Opettele viittomakieli ja pistetaidot

Jokaisen kuulo- ja näkövammaisen kannattaa mielestäni hankkia taidot viittomakielellä, pisteluvussa ja pistekirjoituksessa, kun kuulo- ja/tai näköjäänteitä on vielä tallella. Silloin opiskelusta saa enemmän irti. Se on mielekkäämpää ja tehokkaampaa.

Etenkin monet apuvälineet perustuvat pisteiden osaamiseen.

Jos edellä mainittuja taitoja ei ole, jää paljosta vaille. Neljän seinän mitteleminen on monta askelta lähempänä. Siitä taas seuraa yksinäisyys, masentuminen ja ympäristöstä eristäytyminen. Elämä voi tulla todella ankeaksi.

Siispä kehoitan kaikkia pitämään huolta omasta VIITTOMIS- JA PISTETAITOJEN osaamisestaan! Ne ovat kuurosokeiden kommunikoinnin A ja O. (Tärkeimmät asiat, alku ja loppu).

Itsetunto kohoaa

Opiskelu tuo vireyttä ja kohottaa itsetuntoa. Lisäksi oppii uusia asioita ja saa uusia tietoja. Oma ilonsa on uusien, mukavien ystävien löytyminen.

Itse opiskelen nyt valmentavalla linjalla 4 muun opiskelijan kanssa. Keväällä on tarkoitus osallistua testiviikolle pyrkiessäni hierojalinjalle.

Olen aloittanut opinnot viime syksynä ja tämä on tähän astisista opinahjoista mukavin.

Toivotamme NAK:sta vireää ja valoista kesää kaikille lukijoille.

● Oikaisu edelliseen numeroon

1. Laskettelukuvan piirtäjä on Vesa Pikkuhookana.
2. Koulu korvaa kotimatkat, jos opiskelija on alaikäinen tai perheellinen ja perheen varallisuus alittaa tietyn rajan. Muiden maksut määräytyvät oman varallisuuden mukaan.

Lea Hyvärinen:

HARMAAKAIHI

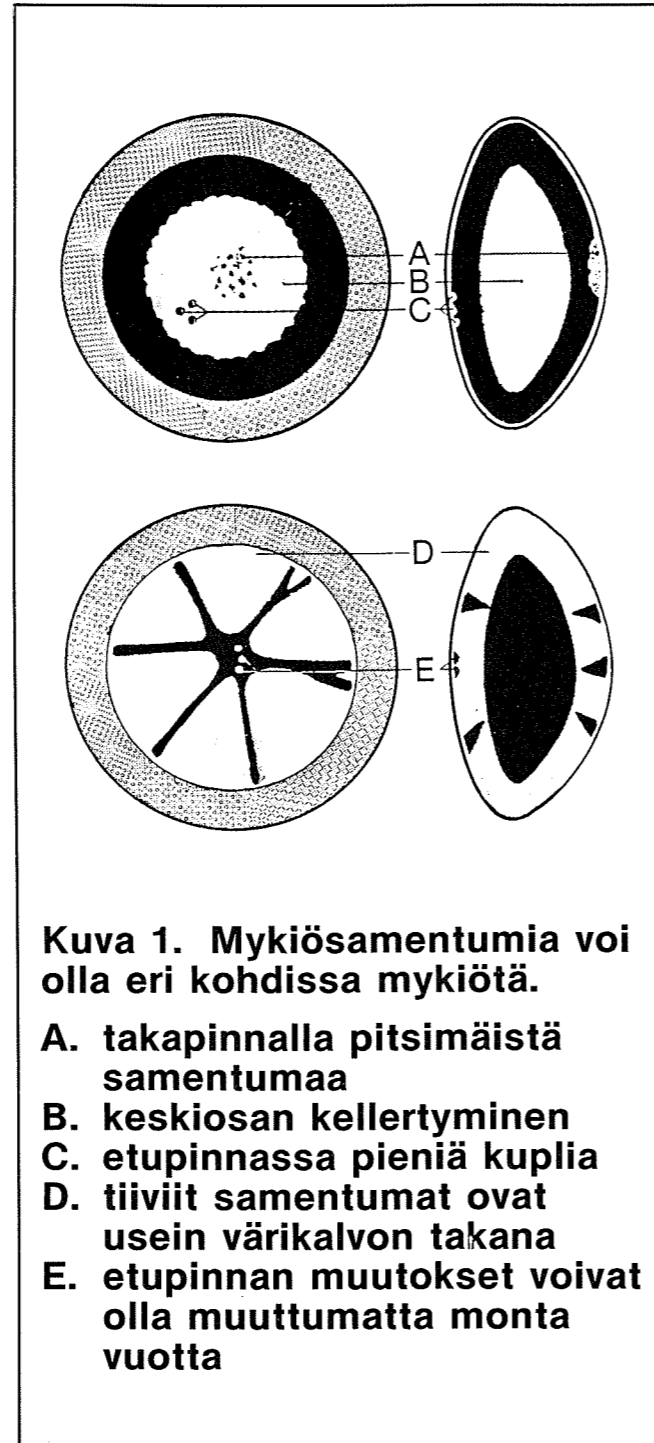
Silmän mykiö on normaalisti kirkas. Iän mukana siihen tulee pieniä samentumia. Jos samentumat häiritsevät näkemistä, sanotaan ihmisellä olevan harmaakaihen. Kaihi on siis vain samentuma. Se ei kasva, se ei ole mikään erillinen kerros, joka estää näkemisen.

Erilaisia samentumia

Samentumat ovat aluksi usein mykiön laidoilla, värikalvon takana. Silloin ne eivät häiritse näkemistä. Jos samentuma kehittyy mykiön keskiosiin, se hajottaa valoa. Silloin henkilö häikäistyy ja kuva muuttuu sameaksi. Kuvassa 1 on erilaisia mykiösamentumia.

Samentuma voi näyttää ohuelta pitsiltä, pieniltä kuplilta, jäälasia muistuttavalta levyltä.

jatkuu seuraavalla sivulla

Usein mykiön keskiosa muuttuu kellertäväksi. Tällaisia muutoksia tapahtuu meillä kaikilla, kun vanhenemme.

Häikäistyminen vaivaa usein ensin yöllä, esimerkiksi autojen valot muuttuvat suuriksi valokehiksi. Päivällä häikäistymiseltä voi suojautua lippalakin, lierihatun ja aurinkolasien avulla.

Kaihileikkaus ja kaihilasit

Jos harmaakaihesta on liian paljon vaivaa, se voidaan leikata.

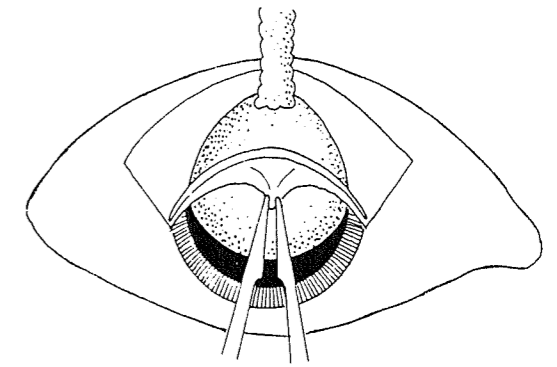
Leikkauksessa mykiö otetaan pois silmän sisältä. Sen paikalle voidaan laittaa muovilinssi eli keinomykiö. Kaikille keinomykiö ei sovi. Silloin täytyy leikkauksen jälkeen käyttää kaihilaseja tai piilolasia.

Kaihilasien kanssa on aluksi liikuttava varovasti. Lasit tekevät kaiken suureksi ja viivat kaareviksi.

Leikkauksen jälkeen jotkut potilaat näkevät yhtä hyvin kuin nuorena, mutta toiset vain vähän paremmin kuin ennen leikkausta. Jos verkkokalvo on rappeutunut, ei näkö tule ihan hyväksi.

Terveenä leikkaukseen

Ennen leikkausta pitää aina tarkastaa, että on muuten terve. Oma yleislääkäri tai sisätauti-lääkäri tutkii siksi ennen leikkausta. Leikkauksen jälkeen pitää muistaa liikkua. Silloin verenkierto pysyy hyvänä. Leikkattua silmää ei saa painaa eikä hangata.

Kuva 2. Harmaakaihen poisto. Tässä mykiö otetaan pois kokonaan. Usein poistetaan mykiön keskiosa erikseen ja jäljelle jääneet osat huuhdellaan tarkkaan pois.

Lähde: Silmät ja näkeminen, Espoo 1983

DIALOGOS — OVI MAAILMAAN

Kuva kuurosokeiden palvelutalosta Tampereelta. Kuvassa toimistos sihteeri Kirsti Toivonen keskustelee Rauno Koskisen kanssa DiaLogoksen välityksellä.

**KUUROSOKEIDEN
APUVÄLINEITÄ**

DiaLogos — kuurosokeiden keskustelulaite helpottaa arkipäivän toimia. Yhteys ympäristöön tulee myös mahdolliseksi.

Harald Vik sai opin Suomessa

Harald Vik on ensimmäinen norjalainen DiaLogos-käyttäjä. Opetuksen hän sai viime helmikuussa Suomessa.

Opiskeluviikon jälkeen Harald palasi kotiinsa Eikholtiin. DiaLogos-laite oli mukana ja mieli oli tyytyväinen.

Kotona hän otti heti yhteyden sanomalehden toimittajaan. Se kävi näppärästi (helposti) DiaLogoksen ja tekstipuhelin-keskuksen avulla.

Harald pyysi toimittajaa luokseen.

»Uusi maailma on avautunut minulle», kertoi Harald toimittajalle.

Keskustelu välittyi DiaLogoksen avulla. Toimittaja kirjoitti normaalilla kirjoituskoneella. Harald »kuunteli» sormillaan ja vastasi pistekirjoituksella. Se muuttui tavallisiksi kirjaimiksi, joita lehtimies osasi.

»DiaLogoksen avulla olen saanut yhteyden ystäviini, avustajiini ja kaikkiin niihin näkeviin, jotka eivät osaa viittomakieltä.»

Per-Olof Almen käyttää DiaLogosta joka päivä

Per-Olof Almen on ruotsalainen DiaLogos-käyttäjä. Hän kirjoittaa laitteesta näin: »Minulla on melkein päivittäin DiaLogos mukana, kun käyn jossakin. Lomakodissa kirjoitin itse kirjeeni, koska koneessa on pistekirjoitin. Pystyin myös soittamaan puheluni itse, koska laite toimii tekstipuhelimena. Olen käyttänyt sitä myös keskustelukoneena, jos en ole erottanut puhetta selvästi.»

DiaLogos on ennenkaikkea keskustelukone. Se ei ole vain viestin lähettämistä ja vastaanottamista. Se on molemminpuolista ajatusten vaihtoa.

DiaLogoksen avulla voi puhua luottamuksella ilman välittävää tulkkia.

Kuurosokealle se on yksi tärkeä kanava ympäröivään maailmaan.

Lähde: 15. uutislehti/Kevät 1988/ Dronninglund sivut 85—87: Maija Nurmi, Näkövammaisten Keskusliitto ry.

KIRKON IKKUNASTA

Ari Suutarla

UUDESTA VIRSIKIRJASTA

Viime adventiksi ilmestyi uusi Suomen kirkon virsikirja. Kirkon diakoniatyön keskus painatti sen myös pistekirjoituksella. Kirja käsittää kolme paksua kansiota. Sitä voit maksutta tilata kotikäyttöön osoitteesta: KDK, Postilokero 185, 00161 Helsinki tai puhelimella 90-18021/Annikki Luukkonen.

»Kirkon ikkunaan» voit kirjoittaa samaan osoitteeseen, mutta **Ari Suutarlan nimellä.**

Nimimerkki »ei oo rahhoo» (ei ole rahaa)

Nimimerkki kirjoittaa uudesta virsikirjasta muun muassa näin: — Miksi uuteen pistevirsikirjaan ei ole painettu niin sanottua liiteosaa?

Olen antanut näkevän katsoa monta suomalaista virsikirjaa eri kustantajilta. En ole löytänyt kuin yhden, jossa liiteosaa ei ole. Muissa oli jonkinlainen liiteosa.

Tämä liiteosa sisältää erilaiset jumalanpalveluksen kaavat, ohjeet yleisestä ja yksityisestä ripistä, ikivanhoja rukouksia sekä uskontunnustukset. Uudet kaavat jäävät oppimatta, kun ei voi opiskella kotona.

Kun Näkövammaisten Kristillinen Yhdistys painatti pisteillä hartauskirjan Fredrik Wislöf: Voimallinen on hänen armonsa, kuulin että olisi pitänyt tulla rukouskirja. Liiteosassa rukouksia olisi nyt ollut.

— Luulin saavani arvokkaan uuden kirjan. Mutta en voi välttyä pettymykseltä, kun liiteosa on jätetty pois. Toivomukseni on, että liiteosa painetaan täydellisenä — mitään salaamatta.

Voitaisiinhan se painaa erillisenä kansiona eikä edes yhtä paljon kuin virsikirjaa.

Vastine:

Kirjoittaja ajattelee varmasti, että kirkolla ei ole ollut rahaa painaa liiteosaa. — Ei se kuitenkaan ole kiinni rahasta.

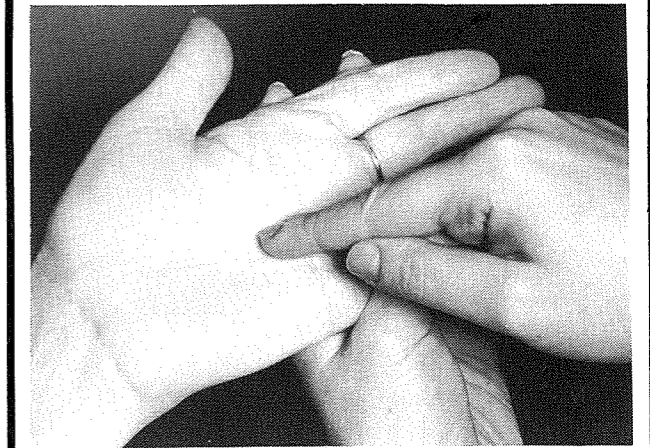
Uutta suomalaista virsikirjaa on painanut yli 10 kustantajaa. Jokainen voi painaa kirjaansa, mitä tahtoo.

Joillakin liitteenä ovat Siionin virret, joillakin jotain muuta. Pistevirsikirjaan painettiin vain virsien aakkosellinen hakemisto. Tekstit tulivat Näkövammaisten Keskusliiton kirjapainoon suoraan Kirkkohallitukselta niin sanottuina perusteksteinä.

Olen samaa mieltä kirjoittajan kanssa, että voitaisiin painaa erillinen kirja jumalanpalveluksen kaavoista, rukouskirja sekä uskontunnustukset.

Tänä vuonna kirkon rahoilla painetaan uusi ruotsalainen virsikirja pistekirjoituksella. Ensi vuonna valmistetaan vastaavien kirjojen koraalit eli pistenuotit. — Ehkä liiteosa voidaan painaa 1990-luvulla.

KIRJOITA ARILLE

LUKIJALTA

Kirjoittanut: Seija Troyano

SUPERTEHOKAS OPPITUNTI

Jälleen mieleeni palautui hetki, jolloin ensi kertaa jouduin »julkisesti tunnustamaan», että olen kuurosokea ja tarvitsen apua.

Tavallisesti olisin varmasti siirtänyt tätä vihoviimeistä ja vaikeaa asiaa (jollaiselta se tuntui) myöhempään ja myöhempään. Mutta elämässäni kohtalo puuttuu usein rajusti asioiden kulkuun. Ratkaisut ovat harvoin kompromisseja (sovitteluja).

jatkuu seuraavalla sivulla

En halunnut kertoa Usher Syndromasta

Kesällä 1982 olin käymässä Lontoossa ystäväni luona. Mieltä painoi ja masensi tieto Usherin Syndromasta. Pahemmasta ei ollut enää väliäkään. Päätin visusti (tiukasti), että en kerro asiastani ulkopuolisille. Vain perheeni tunsivat tilanteeni. Kenenkään muun ei tarvinnut tietää mitään. — Jos »yrittäisin kovasti», kukaan tuskin huomaisikaan mitään erikoista, jne.

Ilman silmälaseja tuli yllätys

Viikko Lontoossa kului kivasti ja nopeasti ystävien seurassa. Lähtöaamu koitti. Heräsin ja pakkasin ensimmäiseksi laukun. Tarkistin vielä passin ja lentolipun. Lamaannuin. Koneen lähtöajaksihan oli merkitty »a.m.» — aamulla 9.45. Ilman laseja olin aikaisemmin katsonut ajaksi »p.m.» — illalla.

Englannissa aikoja merkitään yleisesti lyhenteillä a.m. ja p.m. Siis 9.45 aamulla = 9.45. a.m. ja 21.45 illalla = 9.45. p.m.

Muutama minuutti en pystynyt tekemään mitään. Seisoin vain lippu kädessäni ja tuijotin julmia kirjaimia »a.m.» . . .

Toivoton tilanne, alanko itkeä

Kello oli hiukan vaille 8. Koneen lähtöön oli aikaa 1 tunti ja 3 varttia. Ja minä . . . yhä yöpukusillani. Ystävä oli rahojeni kanssa kaupungilla vielä ainakin 2 tuntia. Toivoton tilanne. Alankohan nyt itkeä vai mitä?

Jokin käsittämätön voima pani aivoni ja jalkani toimimaan. Vaatteet nopeasti päälle. Sitten tutun naapurin luokse. Häneltä voisi lainata rahaa taksiin, jossa pääsisin lentokentälle.

Onneksi naapuri oli kotona — ja pystyi lainaamaan rahat. Sitten täyttä juoksua läheiselle pääkadulle »iskemään» taksi. Muutama taksi ajoi varattuna ohitse. Minulla oli tuskanhiki. Lopulta sain vapaan taksin.

Minä tein sen!

Aamuruuhka oli masentava, mutta kuljettaja vihelteli rennosti. Yskin ja köhin olematonta palaa kurkussani — ja kerroin olevani kuulonäkövammaisen ja missä tilanteessa olin.

Että osasikin kuljettaja olla upea kaveri. Hän lupasi hyvin mielellään auttaa. Loppumatka kentälle mentiin todella kovaa.

jatkuu seuraavalla sivulla

Perillä kuljettaja löysi minulle kantajan ja selvitti hänelle tilanteeni.

Juuri ja juuri ehdin maksaa taksilaskun, kun jo juoksin kantajan perässä. Viimeiset matkustajat olivat koneessa.

Silloin kentän virkailija ilmoitti radiolähettimellään, että yksi matkustaja on vielä tulossa. Hän saattoi minut koneelle ja kantoi ystävällisesti laukkunikin.

Kun lopulta istuin koneessa ja kone lähti rullaamaan (liikkeelle), **tuntui uskomattomalta, että tein sen!** Apua tuli sellaisella vauhdilla ja tavalla, ettei tosikaan.

Uskon, ettei tavallinen turisti olisi saanut yhtä paljon ymmärtämystä ja apua. Tämä kokemus oli minulle tarpeen ja opetti kerralla paljon.

Kenttäemäntä auttaa Helsinki—Vantaan lentokentällä

Olin 4 viikon kurssilla Näkövammaisten Keskusliitossa. Kävimme tutustumassa Helsinki—Vantaan lentokenttään samalla, kun harjoittelimme valkoisen kepin käyttöä.

Opin uusia asioita: informaatiosta voi pyytää avuksi kenttäemännän. Kenttäemäntä tosin pahoitteli, että häneltä puuttuu viittomakielen taito.

Palvelu on hyvää. Siksi kuurosokean vanhemman lapsikin voisi matkustaa yksin koneella.

Innostuin, että kokeillaanpas . . . Ostin pojalleni edestakaisen lentolipun seuraavaksi viikonlopuksi. Neuvottelin käytännön asioista kenttäemännän kanssa. Sovimme, että lentoemäntä saattaa pojan luokseni informaation eteen lennon jälkeen.

Kaikki sujui todella vaivattomasti. Poikanikin sai aimo (ison) annoksen oppia ja rohkeutta itsenäiseen toimintaan.

Niinpä . . . ennen niin »mahdottomat» asiat muuttuvatkin yhtäkkiä mahdollisiksi — apua pyytämällä.

Terveisin

EUKKO JA ONNEN KÄPÄLÄ

Köyhä eukko teki metsässä varpuluutia. Teki koko sateisen päivän varpuluutia. Kun ilta tuli, oli hän hyvin väsynyt ja likomärkä.

»Voi, voi» Mummo huokaisi itsekseen. »Kunpa minulla olisi ehjä tölli (talo, tupa) ja töllin pöydällä leipää ja kahvia loppuelämäksi.

Silloin ei tarvitsisi valmistaa varpuluutia, joista saa niin vähän rahaa.»

Mummon eteen ilmestyi metsämies, satuolento. Metsämies veti laukustaan jäniksen käpälän, antoi sen eukolle ja sanoi:

»Hei, mummo! Ota tämä jäniksen käpälä! Pyyhkäise sillä pöytäsi ja sano toiveesi ääneen! Toiveesi toteutuvat. Mutta muista, että saat toivoa vain 2 kertaa!»

Köyhä eukko lähti kotiin luutakuorma hartioilla ja jäniksen käpälä taskussa.

Mutta hän ei uskonut taikaan. Siksi hän toivoi ihan mahdotonta.

»Menköön tämä tupa ylösalaisin.»

Huiskis! Samassa eukko tunsi, kuinka hän lensi nurin. Tupa oli ylösalaisin: lattia kattona ja katto lattiana.

Eukko säikähti kovasti ja huusi: »Voi minua raukkaa. Enää on vain 1 toivomus jäljellä. Mikä se olisi? Mitäs muuta, kuin tölli oikein päin.»

Huiskis! Samassa oli tölli ennallaan. Eukko istui pöydän päässä ja suri. »Minunhan olisi pitänyt toivoa uusi tölli ja ruokaa ja kahvia loppuelämäksi.»

Ja köyhä eukko jäi köyhäksi, ei saanut uutta tupaa, ei ruokaa, ei kahvia.

RANTARALLI

Sanat: Ossi Rajala
Kuva: Erkki Tanttu

VANHAPOIKA MENI RANTAHAN
POLKUA KAPEAA JA KAITAA.
TYTTÖ OLI RANNALLA ILMAN PAITAA.
TILITALI — TULITALI —
TYTTÖ TULI LAUANTAINA.

VANHAPOIKA TYÖNTELI RANNALTA PAATIN
LAINEILLE LAMMEN
JA TYTTÖ OLI LÄHELLÄ PAATIN LAITAA.
TILITALI — TULITALI —
TYTTÖ TULI LAUANTAINA.

VANHAPOIKA SOUTELI LAMMEN LAITAA —
SEN TAIDON KUN TAITAA.
TYTTÖ ISTUI PENKILLÄ — LÄHELLÄ TAKALAITAA.
TILITALI — TULITALI —
TYTTÖ TULI LAUANTAINA.